

นโยบายของไทยต่อปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชา
สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์

นางสาวพัชรี ลีมี โภคา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-767-5

008992

I16645510

THAI POLICY TOWARDS THE KHMER REFUGEE PROBLEMS
DURING THE KRIANGSAK ADMINISTRATION

MISS PATCHARIE LIMPOKA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-767-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายของไทยต่อปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชา

สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์

โดย

นางสาวพัชรีย์ ลิ้มโกศา

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูமாக

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

[Handwritten signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูமாக)

.....กรรมการ
 (พันเอกสนั่น ขจรกล้า)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายของไทยต่อปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชา

สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์

ชื่อนิสิต

นางสาวพัชรี ลิ้มโกศา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูมาก

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึงนโยบายและการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ที่มีต่อปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชาจากนโยบายสกัดกั้นและผลักดันมาสู่นโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพ การศึกษานี้พบว่า การที่มีผู้อพยพเป็นจำนวนมากแสดงว่าคนที่ลี้ภัยเข้ามาในประเทศไทยตลอดแนวชายแดนไทย-กัมพูชาทำให้รัฐบาลไทยต้องประกาศใช้นโยบายสกัดกั้นและผลักดันซึ่งดำเนินมาตั้งแต่สมัยรัฐบาล ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช จนกระทั่งถึงสมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ แต่การดำเนินนโยบายดังกล่าวอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลักดัน โดยการส่งผู้อพยพกลับเข้าไปในกัมพูชา ใ้รับการคำหนัดักค้านจากนานาชาติ กระนั้นก็คือ การยืนยันทำที่ที่จะผลักดันผู้อพยพชาวกัมพูชาอย่างแข็งกร้าวของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ก็มีส่วนทำให้นานาชาติให้ความสนใจและให้คำมั่นสัญญาที่จะช่วยเหลือประเทศไทยแก้ไขปัญหามผู้อพยพอินโคโนจีนเพิ่มมากขึ้นหากประเทศไทยยุติการผลักดันผู้อพยพชาวกัมพูชา ความสนใจและคำมั่นสัญญาของนานาชาติประเทศดังกล่าวมีส่วนทำให้รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ทบทวนนโยบาย

และผ่อนคลายท่าทีที่แข็งกร้าวลงเพื่อที่จะจูงใจให้นานาประเทศเพิ่มความช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชาและผู้อพยพอินโดจีนอื่น ๆ ตลอดจนรับผู้อพยพเหล่านี้ไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สามเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์จึงประกาศนโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพชาวกัมพูชาเป็นการชั่วคราวในวันที่ 19 ตุลาคม 2522 ซึ่งผลปรากฏว่า ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น มีผู้อพยพชาวกัมพูชาและผู้อพยพจากอินโดจีนที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยได้รับการส่งตัวไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามเป็นจำนวนมากขึ้น และความจริงนโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพชาวกัมพูชาเป็นนโยบายที่เปิดรับเป็นการชั่วคราวและเป็นยุทธวิธีเพื่อให้นานาประเทศหันมาสนใจ และรับผิดชอบร่วมกันในการช่วยแบ่งเบาภาระ ตลอดจนแก้ไขปัญหาผู้อพยพชาวกัมพูชาในประเทศไทย และยังเป็นนโยบายที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักการ เคารพความนโยบาย สักกกันและผลักดันผู้อพยพอินโดจีน การผลักดันผู้อพยพชาวกัมพูชาและผู้อพยพอินโดจีนอื่น ๆ อย่างเป็นระบบและมีลักษณะผ่อนปรนโดยการส่งผู้อพยพเหล่านี้ไปยังประเทศที่สามและส่งกลับประเทศมาตุภูมิด้วยความสมัครใจยังคงกระทำอยู่ต่อมาจนตลอดสมัยของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Thai Policy Towards The Khmer Refugee Problems
During The Kriangsak Administration
Name Miss Patcharrie Limpeka
Thesis Adviser Associate Professor Dr. Somphong Choomak
Department International Relations
Academic Year 1984

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the two policies of the Kriangsak Administration concerning the Khmer refugee problems. The first policy comprised preventive measures against the influx of the Indochinese refugees (including the Kampuchians) into Thailand and removal of these refugees which has been adopted in 1975 by the Kukrit Government and was followed up to the Kriangsak's. The study found that this first policy has resulted from the fact that Thailand has borne the heaviest burdens of the Indochinese refugees pouring into Thailand with the Khmer refugees straddling along the Thai - Kampuchean border and that it was not successful on the part of the removal of the Khmer entrants. At the same time it was heavily and largely criticized by the international communities. The removal of the forty thousands of the Khmer refugees in June 1979 under the Kriangsak Administration has particularly led to a deeper concern of the international communities

and various states. Therefore they have pledged to share more and more burdens with Thailand in order to solve the Indochinese refugee problems on the condition that the Thai Government suspended the repatriation of the Kampucheans.

The second policy was the "open-door" policy which allowed all the Kampuchean refugees who fled the Vietnamese intruders since early 1979 to take temporary refuge in the Thai territory and along the Thai - Kampuchean border. This policy was proclaimed by the Kriangsak Government on 19 October 1979. The study found that the proclamation of such a policy of the Kriangsak's was motivated by the international pledges of sharing more aids and burdens with Thailand and of reducing the number of the refugees in the holding centres. This policy was therefore a tactic to gain the common responsibility of various international communities and states concerning the solution of the Kampuchean refugee problems in Thailand. This policy was also carried out in conformity with the first policy which was not annulled.

This study concludes eventually that the two policies of the Kriangsak Administration could resolve partially the Khmer refugee problems in Thailand and that the permanent solution of these problems was unable to be in sight unless the Vietnamese withdraw all of their forces from Kampuchea and let the Kampucheans have their self-determination.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา การให้คำแนะนำและการเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากอาจารย์และท่านที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ศาสตราจารย์ ดร. เขียนธีระวิทย์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ ชูมาก และพันเอกสนั่น ขจรกล้า ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนรู้สึกสำนึกในพระคุณเป็นพิเศษต่อคำแนะนำทางคำปรึกษาการให้กำลังใจที่อบอุ่นและการเสียสละเวลาที่มีค่าในการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จากท่านอาจารย์เขียน ธีระวิทย์ และท่านอาจารย์สมพงษ์ ชูมาก จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณท่านพันเอกสนั่น ขจรกล้า ในการให้ความช่วยเหลือคำเอนกสารข้อมูลทีละเอียดย และเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนในการค้นคว้าเป็นอย่างมาก ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาและความกรุณาของทุก ๆ ท่านซึ่งพระคุณในครั้งนี้ ผู้เขียนจะชอระลึกถึงตลอดไป

ผู้เขียนขอกราบเท้าขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งได้ให้ความสนับสนุนคำการศึกษาแก่ผู้เขียนโดยตลอดมา และขอขอบคุณพร้อมทั้งสำนึกในน้ำใจของมิตรสหายทุกคนอย่างจริงใจ โดยเฉพาะคุณพี่ศักย จันทรินทร์ ที่ได้ให้กำลังใจเป็นอย่างมากแก่ผู้เขียนในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ รวมทั้งพี่อำพร อรรถเอี่ยม ผู้ซึ่งมีความกรุณา ความเสียสละและความอดทนเป็นอย่างสูงในการตรวจและพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้กับผู้เขียนด้วยดีที่สุด

สำหรับชาวแกมพูชาซึ่งต้องประสบเคราะห์กรรมจากการรุกรานอันไม่ชอบธรรม ผู้เขียนปรารถนาจะเห็นชาวแกมพูชาเหล่านั้นได้กลับคืนสู่การเป็นเจ้าของแผ่นดินถิ่นเกิดของตนโดยเร็ว และดำรงชีวิตอยู่อย่างเสรี มีความผาสุก

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
บทที่	
2. นโยบายสะกักกันและผลักดันผู้อพยพชาวกัมพูชา.....	9
2.1 ปัญหาอันเกิดจากผู้อพยพในประเทศไทย.....	11
2.1.1 ปัญหาอันเกิดจากผู้อพยพจาก อินโดจีนตั้งแต่พ.ศ. 2518.....	11
2.1.2 ปัญหาอันเกิดจากผู้อพยพชาวกัมพูชาอัน เนื่องมาจากการสู้รบในกัมพูชา.....	21
2.2 นโยบายและมาตรการปฏิบัติของรัฐบาลไทย ต่อผู้อพยพจากอินโดจีนและผู้อพยพชาวกัมพูชา... ..	27
2.2.1 ความหมายของคำว่า "ผู้อพยพ".....	27
2.2.2 การสะกักกันและการผลักดันผู้อพยพ....	34

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบาย สะกັกกั้นและฉลักคั้นผู้อพยพ.....	44
2.3.1 ปัญหาการสะกັกกั้นและฉลักคั้นผู้อพยพ.....	45
2.3.2 การดำเนินคดีก้านการสะกັกกั้นและฉลักคั้น ผู้อพยพจากต่างประเทศ.....	53
2.3.3 ความไม่แน่ใจในนโยบายของรัฐบาล.....	56

บทที่

3. นโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพชาวกัมพูชา.....	58
3.1 มูลเหตุจูงใจของการเปลี่ยนแปลงนโยบาย.....	58
ก. นโยบายสะกັกกั้นและฉลักคั้นไ้รับการดำเนินคดีก้าน จากองค์การระหว่างประเทศ.....	58
ข. ผลจากการประชุมระหว่างประเทศที่นคร เจนีวา เมื่อ 20 - 21 กรกฎาคม 2522 และการ ประชุมในครั้งต่อ ๆ มา.....	63
ค. ข้อพิจารณาทางด้านการเงิน.....	70
ง. การตรวจเยี่ยมค่ายค่ายตนเองของ พลเอกเกรียงศักดิ์.....	72
3.2 พื้นฐานของนโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพชาวกัมพูชา...	74
3.3 ผลของนโยบายเปิดประตูรับผู้อพยพชาวกัมพูชา.....	79
3.4 การแก้ไขปัญหามืออพยพชาวกัมพูชาหลังนโยบาย เปิดประตูรับ.....	87

บทที่

4. บทสรุปและวิเคราะห์.....	90
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	122

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย